

Weet je nu of een werelddeel kan krimpen?

Om die vraag te beantwoorden moet je weten welke verbindingen er in een gebied zijn. Zijn de autowegen, spoorwegen en waterwegen goed? Of mankeert er van alles aan? Ook moet je weten wat de beste route is en hoe lang je reis duurt. Als je dat weet, kun je bepalen of een werelddeel gekrompen is.

Gebieden met goede verbindingen

Europa wordt steeds kleiner. Maar... de afstand in kilometers is hetzelfde gebleven. Alleen kun je overal sneller komen. De afstand in tijd is kleiner, doordat de verbindingen in Europa beter zijn geworden. Ook zijn er prima vervoermiddelen. Daardoor wordt reizen steeds makkelijker. Goederen halen uit het buitenland? Of spullen verkopen aan andere landen? Het kan allemaal.

Grote bedrijven zitten het liefst in een grote stad. Londen is zo'n stad. Dankzij de goede verbindingen is er veel werk. Maar goede verbindingen zorgen ook voor verkeersdruk. Door de mensen tol te laten betalen, wordt het rustiger op de wegen. En het scheelt in luchtvervuiling. Met de metro reis je snel onder de grond.

Gebieden met slechte verbindingen

In Oost-Europa zijn minder wegen dan in West-Europa. Veel wegen zijn slecht onderhouden. Maar het wordt beter. De Europese Unie helpt mee door leningen en subsidies te geven.

Polen wil bedrijven lokken met betere en snellere verbindingen. Meer bedrijven betekent meer werk en meer geld. De Europese Unie wil ook graag dat de Polen meer geld verdienen. Daarmee kunnen ze weer producten uit de westerse landen kopen.

Weinig wegen heeft ook een voordeel. Polen heeft nog grote natuurgebieden. Meer en betere verbindingen, maar ook een schoon milieu. Dat willen de Polen bereiken.

Begrippen

- de afstand in kilometers
- de afstand in tijd
- de metro
- het milieu
- de subsidie
- de tol
- de verbinding
- het vervoermiddel

Toplijst

- Ierland
- het Verenigd Koninkrijk
- Dublin
- Londen
- Birmingham
- Glasgow
- Liverpool
- Engeland
- Noord-Ierland
- Schotland
- Wales
- de Theems
- Het Kanaal
- de Atlantische Oceaan

5 Hoe verhuís je een berg?

Woordenboekje

de beek

een ondiep en smal riviértje

Julia loopt met laarzen door de beek.

de dam

een soort dijk dwars door een rivier of een kanaal

De stenen in de wild stromende rivier worden door de dam tegengehouden. Er kan nog wel water langs de dam.

dwarrelen

langzaam naar beneden zweven

De appelboom is uitgebloeid: de bloesemblaadjes dwarrelen naar beneden.

kolken

snel in het rond stromen

Bij een waterval gaat het water vaak kolken.

meesleuren

met grote kracht meenemen

De wilde rivier sleurde stukken van de kapotte brug met zich mee.

met het blote oog

zonder vergrootglas of verrekijker

Dat is toch geen enge spin? Hij is met het blote oog bijna niet te zien!

de schade

alles wat stuk is gegaan

De overstroming heeft veel schade veroorzaakt. Bruggen, wegen en huizen zijn kapot.

schuren

gladmaken door ergens langs te bewegen

De gletsjer schuurt langs de rotswanden. Stukken steen breken af. De rotswanden worden glad.

zich vertakken

zich in meer wegen, takken of stromen splitsen

De rivier vertakt zich. Er zijn nu twee rivieren.

verwoesten

helemaal kapotmaken

Door de overstroming is het dorp verwoest.

4 Wat heb je geleerd?

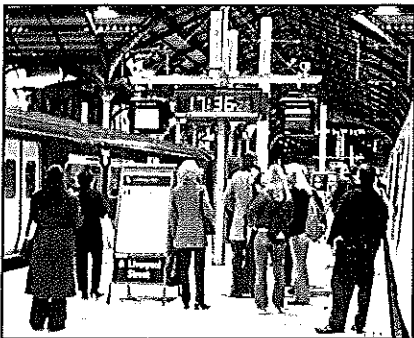

Hoofdstuk 4 Les 4

Toetsles

Kan een werelddeel krimpen?

Om die vraag te beantwoorden moet je weten welke verbindingen er in een gebied zijn. Zijn de autowegen, spoorwegen en waterwegen goed? Of mankeert er van alles aan? Ook moet je weten wat de beste route is en hoe lang je reis duurt. Als je dat weet, dan kun je bepalen of een werelddeel gekrompen is.

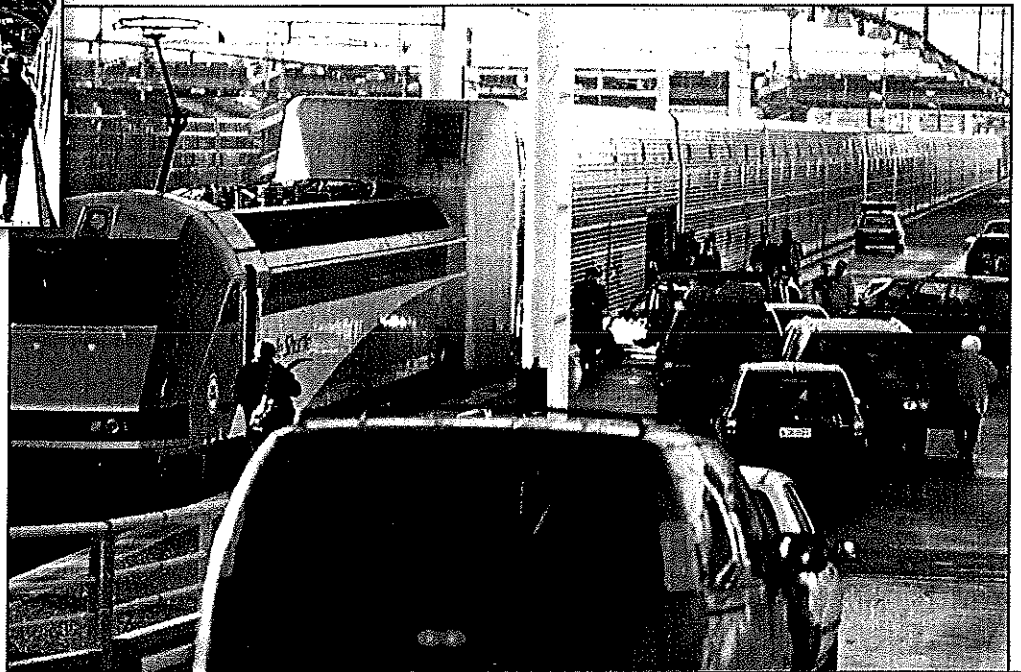

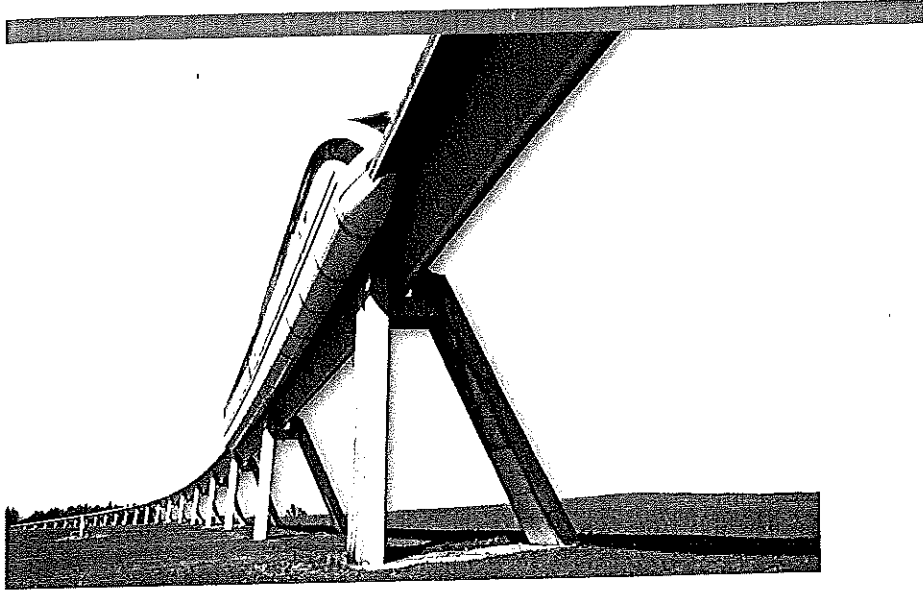
Gebieden met goede verbindingen

Europa wordt steeds kleiner. Maar... de afstand in kilometers is hetzelfde gebleven. Alleen kun je overal sneller komen. De afstand in tijd is kleiner, doordat de verbindingen in Europa beter zijn geworden. Ook zijn er prima vervoermiddelen. Daardoor wordt reizen steeds makkelijker. Goederen halen uit het buitenland? Of spullen verkopen aan andere landen? Het kan allemaal. Grote bedrijven zitten het liefst in een grote stad. Londen is zo'n stad. Dankzij de goede verbindingen is er veel werk. Maar goede verbindingen zorgen ook voor verkeersdrukke. Door de mensen tol te laten betalen, wordt het rustiger op de wegen. En het scheelt in luchtvervuiling. Met de metro reis je snel onder de grond.

Gebieden met slechte verbindingen

In Oost-Europa zijn minder wegen dan in West-Europa. Veel wegen zijn slecht onderhouden. Maar het wordt beter. De Europese Unie helpt mee door leningen en subsidies te geven.

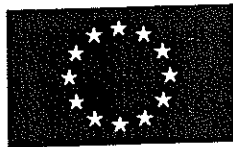

Polen wil bedrijven lokken met betere en snellere verbindingen. Meer bedrijven betekent meer werk en meer geld. De Europese Unie wil ook graag dat de Polen meer geld verdienen. Daarmee kunnen ze weer producten uit de westerse landen kopen.

Weinig wegen heeft ook een voordeel. Polen heeft nog grote natuurgebieden. Meer en betere verbindingen, maar ook een schoon milieu. Dat willen de Polen bereiken.

- ■ Toetsboekje toets 4
- Cd-rom oefentoets

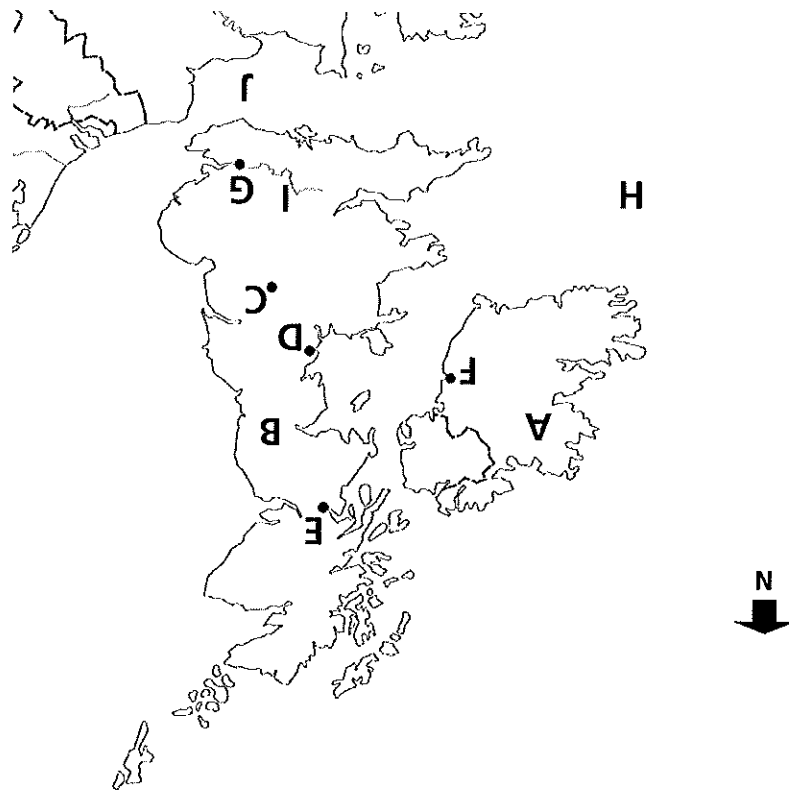
Objektív valinnisist toelab Euroopa Liit
This project is supported by the European Union

Topolijs

- Ierland
- het Verenigd Koninkrijk
- Dublin
- Londen
- Birmingham
- Glasgow
- Liverpool
- Engeland
- Noord-Ierland
- Schotland
- Wales
- de Theems
- Het Kanaal
- de Atlantische Oceaan

Begrippen

- de afstand in kilometers
- de afstand in tijd
- de metro
- het milieu
- de subsidie
- de tol
- de verbinding
- het vervoermiddel

- 1) Noem de letters A t/m G en zeg welke plaats of welk land het is.
A = *Ierland*, B = *Verenigd Koninkrijk*, C = *Birmingham*, D = *Liverpool*, E = *Glasgow*,
F = *Dublin*, G = *Londen*

Noem de letters H t/m J en zeg welk water het is.
H = *de Atlantische Oceaan*, I = *de Theems*, J = *Het Kanaal*

- 2) Noem ten minste drie landen van het Verenigd Koninkrijk.
Schotland, Wales, Noord-Ierland, Engeland
- 3) Van welk land is Dublin de hoofdstad? *Ierland*
- 4) Welk land ligt aan Het Kanaal? Engeland of Noord-Ierland? *Engeland*
- 5) Welk land van het Verenigd Koninkrijk ligt in het noorden? *Schotland*
- 6) Welke plaats op de kaart passeer je als je reist van Londen naar Glasgow?
Birmingham (letter C)
- 7) Welke plaats kun je vanuit Dublin over zee bereiken? Liverpool of Birmingham?
Liverpool (letter D)
- 8) Welke plaats ligt het dichtst bij Liverpool? Glasgow of Birmingham? *Birmingham (letter C)*